

BACKEBO SKOLAN

Backeboskolans förskola

Nacka kommun

Observationen genomfördes av:
Gunilla Biehl Nacka kommun
Inger Dobson Danderyds kommun
Vecka 15, 2018

Innehållsförteckning

Kort om förskolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts
- Sammanfattning
- Resultat per målområde
- Bedömning i skala
- Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Kort om förskolan

Antal barn	33
Antal avdelningar	2
Regi (ev fristående huvudman)	Fristående
Ev profil/inriktning	
Antal pedagoger varav antal legitimerade förskollärare	7 st pedagoger varav 2 leg förskollärare och 1 leg lärare

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var två observatörer som besökte Backeboskolans förskola i Nacka den 10 och 11 april 2018. Vi observerade förskolans två avdelningar. Vi deltog i samlingar, måltider, aktiviteter, utevistelse samt följde med på en skogsutflykt. Vi intervjuade ledningsgruppen, bestående av rektor och utvecklingsledare, samt två förskollärare. Vi samtalade också spontant med flera pedagoger och barn på förskolan. Avslutningsvis hade vi ett kortare samtal med rektor. Vi har läst och reflekterat över de dokument vi tagit del av.

Sammanfattning

Backeboskolans förskola är en fristående förskola belägen i Kummelnäs. Förskolan drivs av en ekonomisk förening där personal och föräldrar är medlemmar. Huvudman för förskolan är föreningens styrelse.

Förskolan genomsyras av ett gott arbetsklimat med pedagoger som samarbetar, har en gemensam barnsyn och trivs tillsammans. Det bedrivs ett utarbetat arbetssätt i samband med utvecklingssamtalen som involverar och utmanar barnen i deras utveckling och lärande. Utemiljön är varierande och lockar till lustfyllda motoriska och sociala aktiviteter. Lär miljön inomhus kan utvecklas för att inspirera till mer kreativa och utmanande lärprocesser. Barnen behöver ges fler möjligheter att utveckla sin digitala kompetens. Vi saknar planer som beskriver metoder för området utveckling och lärande.

Resultat per målområde

Normer och värden: Vi möter pedagoger som trivs och samarbetar på sin förskola. Ledning och pedagoger har tillsammans arbetat fram en gemensam värdegrund, vilket beskrivs i en plan. Vi ser att värdegrunden vanligtvis avspeglar sig i möten mellan pedagoger och barn samt mellan pedagogerna. I barngrupperna ligger tyngdpunkten på värdegrundsarbete i början av läsåret, men aktualiseras vid behov. Barngrupperna delas ofta in i mindre grupper vilket skapar en god arbetsmiljö för alla på förskolan. Pedagogerna bemöter barnen med respekt och visar tilltro till deras förmågor men vi ser också tillfällen med mindre respektfullt bemötande.

Utveckling och lärande: Den planerade och strukturerade verksamheten har tydliga kopplingar till läroplanens målområden. Genom temaarbeten utgår verksamheten i stor utsträckning från barnens intresse och behov, vilket ger en variation i olika arbetsformer och metoder. Den varierande och stimulerande utemiljön med närhet till skogsområden bidrar till ett mångsidigt lärande. Miljöerna inomhus är rymliga men kan utvecklas ytterligare, vilket pedagoger bekräftar, där också tillgängligheten till mer kreativa och inspirerande aktiviteter kan skapas. Trots de rymliga lokalerna ser vi att många barn samsas på liten yta vid samlingar och måltider.

Arbetet med att utveckla barns språk och deras matematiska och naturvetenskapliga förmågor förekommer vanligtvis men vi saknar dokument som beskriver arbetet. Förskolans aktiviteter och barns lärprocesser dokumenteras främst i en digital plattform som vårdnadshavarna kontinuerligt kan följa. Barnen är involverade i denna process i samband med utvecklingssamtalen där de äldre barnen har stor delaktighet. De ges för övrigt sällan förutsättningar att utveckla digital kompetens. Barnen får relativt stor möjlighet att utveckla sina sociala förmågor, bland annat i olika gruppkonstellationer, samt med stöd av närvarande pedagoger. Det finns förankrade strategier och metoder för arbetet med barn i behov av särskilt stöd och för barn med annat modersmål.

Barns inflytande: Barnen ges ofta tillfällen att ta ansvar för sina handlingar och förskolans miljöer med hjälp av närvarande vuxna som finns till hands vid t.ex. konflikter, städning och avklädning. Vi ser tillfällen då barnen kan ges mer ansvar vid till exempel rutinsituationer. Vid måltiderna ges inte alltid tillräckliga förutsättningar till inflytande, utveckling och lärande. De äldsta barnen får relativt ofta medverka i demokratiska processer genom att rösta på olika förslag. Vi ser, och pedagogerna bekräftar för oss att alla barn ges samma utrymme och att miljöerna utformas för alla oavsett kön eller etnicitet. Pojkar och flickor leker tillsammans i de olika miljöerna och barn ges i stor utsträckning lika stort inflytande och utrymme i undervisningen. Genom ett tematiskt arbetssätt har barnen ett reellt inflytande på verksamhetens innehåll och delvis på arbetssätten.

Styrning och ledning:

Förskolans ledningsgrupp, bestående av rektor och utvecklingsledare, har i relativt stor utsträckning kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet. Den baseras till stora delar på förskolans läroplan. Flera tydliga dokument finns upprättade som beskriver verksamheten med metoder för arbetssätt, utvärdering och uppföljning. Ledningen arbetar för att utveckla verksamheten tillsammans med medarbetare där även barn och vårdnadshavare är delaktiga. Det finns i mycket hög grad fungerande rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna. Det finns också ett välfungerande

samarbete mellan övergångar inom verksamheten, vilket underlättas av verksamhetens storlek och engagerade pedagoger. Arbetet med övergången till skola är till stora delar utarbetat med stöd av Skolverkets modell, berättar både rektor och pedagoger.

Bedömning i skala¹

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3,1
Utveckling och lärande	3,1
Barns inflytande	3,1
Styrning och ledning	3,3

¹ 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Starka sidor

Förskolan genomsyras av ett gott arbetsklimat (Normer och värden)

Beskrivning: Vi möter pedagoger som berättar för oss att de trivs på sin förskola, har en positiv framtidstro och ett gott samarbete med en gemensam barnsyn.

Bedömning: Vi upplever att förskolan genomsyras av det goda arbetsklimat som råder, med pedagoger som värnar om varandra och involverar barnen i verksamheten.

Utemiljön utmanar barnen motoriskt och bidrar till ett lustfyllt lärande (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Utomhus finns en stor gård uppdelad i flera delar. Här finns naturliga lekmiljöer med träd och höga bergsområden samt lekhus, cyklar och material för sandlådelek och mycket mera.

Bedömning: De varierade lärmiljöerna utomhus bidrar till mångsidig lek och till lustfyllt lärande.

Barnens delaktighet i processen runt utvecklingssamtalen (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Pedagoger berättar och vi tar del av ett dokument som beskriver hur arbetsprocessen går till. Barnen på de äldre barnens avdelning "tränas" inför samtalet genom att själva få skriva en inbjudan, välja ut vad som ska visas från deras individuella del i lärplattformen och andra aktuella alster. Under samtalet hälsar barnet vårdnadshavare välkommen, visar och reflekterar över sina genomförda aktiviteter och sitt lärande.

Bedömning: Förskolans barn ges stor delaktighet och ansvar över sin utveckling och sitt lärande genom att aktivt medverka i denna process.

Utvecklingsområden

Dokument för området utveckling och lärande behöver skapas (Utveckling och lärande, Styrning och ledning)

Beskrivning: Läroplanen lägger stort vikt vid att förskolan ska arbeta med att utveckla och stimulera barns språk samt matematiska och naturvetenskapliga förmågor. Vi saknar dokument som beskriver hur arbetet inom ämnesområdena bedrivs.

Bedömning: Vi bedömer att förskolan bör upprätta dokument som beskriver detta viktiga arbete med metoder som kan följas upp och utvecklas.

Lär miljön inomhus kan utvecklas (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Lär miljön inomhus kan utformas till att bli mer tillgänglig, inspirerande och utmanande, genom att exponera materialet på ett inbjudande sätt. Vi ser också att miljön kan stärkas genom att tydliggöra de olika rummens användning.

Bedömning: Vi bedömer att en mer tydlig, tillgänglig och inspirerande inomhusmiljö ytterligare stärker barnens utveckling och lärande.

Barnen behöver ges förutsättningar till att utveckla sin digitala kompetens (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Barnen har idag liten tillgång till digital teknik eller ges möjlighet att utveckla den digitala kompetensen.

Bedömning: Barnen ges sällan förutsättningar att utveckla sin digitala kompetens.

Jämförelse med tidigare observation

Förskolan är ej tidigare observerad.

Kommentar till rapport – Våga Visa

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

Rapporten analyseras i personalgruppen genom att förskollärarna har varit aktiva i hela processen och närvarande vid överlämning. Förskollärarna tillsammans med utvecklingsledare och rektor kommer att ha rapporten som ett underlag för arbetet kommande läsår. Rapporten tas upp i kvalitetsanalysen där vi också berättar om hur vi kommer att jobba med att utveckla förskolan. Kvalitetsanalysen är tillgänglig för alla vårdnadshavare och vi pratar om innehållet på våra forum för samråd. Barnen blir delaktiga i det aktiva arbetet där man för dialog om hur vi har det på förskolan och hur vi ska bli bättre.

Kommentar till observationens resultat

Vi känner oss helt samstämmiga med rapporten. Inget nytt kom fram utan det observatörerna såg blev en bekräftelse på att vi är på rätt väg och kan utvecklas mer.

Förbättringsområden i observationsrapporten

- Tydliggöra uppdraget från läroplanen genom upprättande av pedagogiska planeringar. Planeringarna är gjorda, nu ska vi arbeta efter dem.
- Lärmiljö – detta är ett pågående projekt och vi hoppas att vi efter läsårets slut har nått ännu längre i vårt arbete.
- IKT – vi har utbildat oss och skaffat material, inför kommande läsår är IKT en del i vår undervisning.

Saltsjö-Boo 5 juli 2018

Jessica Grandin
Förskolechef

Förskolan Järven

Nacka kommun

2018-04-17

VÅGA VISA

Observationen genomfördes av:
Linn Jansdotter Sollentuna kommun
Inger Dobson Danderyds kommun
Vecka 6 2018

Innehållsförteckning

Kort om förskolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts
- Sammanfattning
- Resultat per målområde
- Bedömning i skala
- Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Kort om förskolan

Antal barn	58
Antal avdelningar	4, två block
Regi (ev fristående huvudman)	Pysslingen Förskolor och Skolor AB
Ev profil/inriktning	
Antal pedagoger varav antal legitimerade förskollärare	12 3

Föräldralediga:

1 logoped/barnskötare

1 förskollärare

1 barnskötare

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var två observatörer som besökte förskolan Järven i Nacka den 5 och 6 februari 2018. Vi observerade förskolans fyra avdelningar. Vi deltog i samlingar, måltider, och andra aktiviteter samt följde med till närliggande idrottsplats och park. Vi intervjuade ledningsteamet bestående av förskolechef, biträdande förskolechef och utvecklingschef samt intervjuade två förskollärare och en barnskötare. Vi samtalade också spontant med flera pedagoger och barn på förskolans avdelningar. Avslutningsvis hade vi ett kortare samtal med ledningsgruppen. Vi har läst och reflekterat över de dokument vi tagit del av.

Sammanfattning

Förskolan Järven ligger i ett bostadsområde på Skogalundsklippan i Nacka med närhet till naturområden. Förskolan tillhör Pyslingen Förskolor och Skolor AB och är en av fem förskole-enheter inom ett närliggande geografiskt område. Förskolorna har ett gemensamt ledningsteam bestående av förskolechef, biträdande förskolechef, utvecklingschef och intendent. De har olika roller och uppgifter fördelade tidsmässigt i de olika förskolorna. Verksamheten är en av Pyslingens första förskolor.

Pedagogernas goda samverkan är en styrka som genomsyrar hela förskolan. Tillsammans med ledningsgruppen har de skapat en trygg och trivsamt förskola. Lärmiljöerna hos de äldre barnen stimulerar till ett mångsidigt och lustfyllt lärande. Ledningsgruppens positiva och kompetenta förhållningssätt utvecklar förskolans verksamhet. De har arbetat fram ett systematiskt kvalitetsarbete med hög kvalitet där barn, pedagoger och vårdnadshavare är delaktiga. Vi bedömer att förskolan behöver se över en del av sina miljöer och sitt förhållningssätt vid en del rutinsituationer för att ge alla barn samma förutsättningar till utveckling och lärande. Pedagogernas digitala kompetens kan stärkas för att ytterligare fördjupa barns digitala utforskande.

Resultat per målområde

Normer och värden:

I likabehandlingsplanen kan vi läsa att förskolan arbetar för att öka medvetenheten kring normkritik och normkreativitet. Det ska råda ett välkomnande och nyfiket bemötande gentemot alla vilket vi känner präglar hela verksamheten. Ledning och pedagoger beskriver att likabehandlingsplanen kontinuerligt diskuteras och lyfts i olika forum såsom vid nyanställning, förskole-möte, utvecklingssamtal och team/gruppsamtal. Pedagoger bekräftar och barn visar att de trivs på förskolan där de samarbetar och värnar om varandra. Barnen visar på stort välbefinnande genom att de tryggt rör sig runt i verksamheten både inne och ute. I projektarbeten kan vi se att de arbetar med flera metoder som bland annat främjar olika förmågor och allas lika värde. Pedagoger beskriver och vi ser på dokumentationer, att de ofta börjar med att utgå från olika känslor som de sedan utvecklar vidare i arbetet med normer och värden.

Utveckling och lärande:

Verksamheten utgår till stora delar från barns behov, intressen och erfarenheter. Lärmiljön präglas av tillgänglighet och visar en bredd inom de olika lär-områdena med stöd av förskolans läroplan. Miljön är enligt förskolans styrdokument utformad som den tredje pedagogen genom att den inspirerar och väcker nyfikenhet hos barnen, vilket vi ser leder till lek och lärande. Genom de projektinriktade arbetssätten som bedrivs utmanas barnen mångsidigt såväl språkligt, matematiskt, skapande, motoriskt som reflekterande. Pedagogernas medvetna förhållningssätt och stöttning leder till att omsorg, fostran och lärandet bildar en helhet. Digitala verktyg ingår som en naturlig del av undervisningen men kan utvecklas vidare berättar pedagoger.

Pedagoger och ledning berättar om den starka viljan som finns för att utvecklas kring lärandet. De strävar mot att hela tiden utveckla lärmiljöerna, att få ihop och utveckla både inne- och utemiljön för att visa på en tydlig helhet som genomsyrar hela förskolan. I både intervjuer och observationer ser vi hur verksamheten i hög grad anpassas och utmanas i miljön och att lärandet inkluderas i verksamheten utefter alla olika individer. Barns lärande dokumenteras, följs upp och analyseras kontinuerligt bland annat genom dokumentationer på förskolans väggar, i lär loggar och bloggar i Unikum, på Facebook och Instagram. Barnen har också tillgång till ett Instagramkonto där de lägger ut text och bild som de själva skapar.

Barns inflytande:

Vi möter barn som ges många möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter samt påverka sin situation. Genom kontinuerliga trygghetsvandringar kartlägger pedagogerna barns tankar och åsikter om miljöerna och planerar därefter. Förskolans lärmiljöer är i hög grad tilltalande, tillåtande och inspirerande vilket lockar barnen till utforskande och lärorika aktiviteter både självständigt och i grupp. Miljöerna kompletteras och utvecklas utefter barnens intressen berättar pedagoger. Barnen tar oftast ansvar för sina handlingar och miljön genom att bland annat plocka undan efter sig innan de påbörjar en ny aktivitet, ibland med stöd av pedagoger. De ges också tillfällen till att medverka i demokratiska processer i den dagliga verksamheten genom att exempelvis få rösta om vilka utflyktsmål de ska besöka och vilken vila de vill medverka i. Vi ser att pojkar och flickor ofta leker tillsammans i de olika miljöerna och att alla barn ges lika stort inflytande i såväl styrda som friare aktiviteter. Vi ser dock att lärmiljöerna skiljer sig åt mellan avdelningarna och att alla barn inte ges samma ansvar vid en del rutinsituationer som till exempel vid måltider.

Styrning och ledning:

Ledningsgruppen visar stor kunskap och positiv framtidssyn om förskolans pedagogiska kvalitet. De arbetar i hög grad för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten med stöd av Pysstringens kvalitetsverktyg. I detta arbete är även pedagoger, vårdnadshavare och barn delaktiga. Ledningen har tillsammans utarbetat tydliga dokument som de brutit ned till sina respektive verksamheter, också med stöd av forskning och beprövad erfarenhet.

Pedagogernas goda förmåga till samverkan är en styrka på förskolan. Samarbete och kunskapsutbyten sker både i form av organiserade möten som under mer praktiska former. Tillsammans med ledningsgruppen har de skapat en trygg och trivsamt förskola med hög pedagogisk kvalitet.

Bedömning i skala²

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3,6
Utveckling och lärande	3,6
Barns inflytande	3,3
Styrning och ledning	3,8

² 1.0 **Stora brister i kvalitet**

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Starka sidor

Beskrivning: Pedagogernas goda samverkan genomsyrar hela förskolan (Normer och Värden, Styrning och Ledning)

Bedömning: En av förskolans styrkor är det goda samarbete som bedrivs av alla medarbetare, vilket de också bekräftar vid intervjuer. Samarbete och kunskapsutbyten sker både i form av organiserade möten och under mer praktiska former samtidigt som vi ser att pedagogerna trivs och har roligt tillsammans. Tillsammans har de skapat en trygg och trivsamt förskola med hög pedagogisk kvalitet.

Beskrivning: Förskolans lärmiljöer hos de äldre barnen stimulerar till ett mångsidigt och lustfyllt lärande (Utveckling och lärande)

Bedömning: Lärmiljön är mycket inspirerande och stödjer utveckling, lek och lärande. Vi ser att barnen såväl självständigt som i grupp samverkar och utforskar i miljöerna. Pedagogerna är flexibla och skapar nya miljöer utefter observationer, barns intresse och aktuella projekt.

Beskrivning: Ledningsgruppens positiva och kompetenta förhållningssätt utvecklar verksamheten (Styrning och ledning)

Bedömning: Vi möter en ledningsgrupp med positiv framtidstro, som gärna ser möjligheter istället för hinder. De har stor kunskap om sin verksamhet och utvecklar den efter sina egna erfarenheter och kunskaper men också efter beprövad vetenskap och aktuell forskning, vilket också bekräftas av pedagoger.

Beskrivning: Arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet bidrar i hög grad till förskolans utveckling (Styrning och ledning)

Bedömning: Det systematiska kvalitetsarbetet finns tydligt beskrivet, är välkänt och implementerat såväl i verksamheten som hos alla medarbetare. Dokument finns upprättade som är välkända och levande i verksamheten, vilket vi ser bidrar till utveckling. Barn och vårdnadshavare är också delaktiga i arbetet.

Utvecklingsområden

Beskrivning: Ett likvärdigt förhållningssätt bör skapas vid rutinsituationer (Normer och värden)

Bedömning: Vi upplever att pedagogerna arbetar med flera metoder för att implementera en gemensam värdegrund för alla på förskolan, med tilltro till barnens alla förmågor. Barnen ges oftast förutsättningar att ta ansvar för miljön och sitt lärande. Vi ser att detta förhållningssätt ibland skiljer sig åt i bemötande med barnen, exempelvis vid rutinsituationer.

Beskrivning: Likvärdiga miljöer bör skapas för att ge alla barn samma förutsättningar till ett lustfyllt lärande (Utveckling och lärande, Barns inflytande)

Bedömning: Arbetet med att skapa pedagogiska lärmiljöer behöver utformas likvärdigt på förskolans alla avdelningar. Vi ser att det till viss del skiljer sig åt både när det gäller miljö och synlig dokumentation.

Beskrivning: Pedagogernas digitala kompetens kan stärkas (Utveckling och lärande)

Bedömning: Arbetet med digital kompetens är väl synlig i verksamheten. Pedagoger och barn både filmar, fotograferar, utforskar och reflekterar med digitala verktyg. Genom att ge pedagoger en bredare kompetens och tillgång till mer digital utrustning kan detta arbete stärkas till att stötta, öka och fördjupa barnens digitala utforskande och medvetenhet, vilket pedagoger också efterlyser.

Jämförelse med tidigare observation

Föregående rapport är inte längre relevant att jämföra med.

Kommentar från förskolans/skolans ledning till observationsrapporten

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

Observationsrapporten är en del av förskolans kvalitetsarbete. Rapporten har tagits med i Järvens kvalitetsanalys, som är en del av vårt systematiska kvalitetsarbete och hjälper oss att rikta arbetet framåt. Kvalitetsanalysen baseras på barnens perspektiv, vårdnadshavares förväntningar och återkoppling och den är framtagen med hjälp av medarbetares och ledningsteamets reflektion, analys och utvärdering av verksamheten och verksamhetsplanen. Delar av observationsrapporten har skickats ut till vårdnadshavare och hela rapporten kommer att skickas ut till vårdnadshavare med kommentarer från förskolan för att under terminen följas upp med vårdnadshavare på samråd.

Kommentar till observationens resultat

Observationsrapporten speglar verksamheten och är i linje med vad vi tänker är förskolans styrkor och utvecklingsområden. Vi skulle vilja förtydliga att det finns en stor tillgång till olika former av digital utrustning på förskolan. Det vi behöver vidareutveckla är kompetensen hos medarbetarna kring utrustningen för att kunna fördjupa barnens digitala utforskande.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Vi kommer att arbeta för en gemensam teoretisk grund och ett förhållningssätt som genomsyrar hela förskolan. Ett utvecklingsområde som vi också kommer att arbeta med är medarbetarnas kunskap om hur digitalisering vävs in i arbetssättet som en del i den didaktiska lärmiljön.

Nacka 3/7 2018

*Malin Castren
Förskolechef*

*Elise Sillevi Smitt
Bitr. förskolechef*

*Mia Blomberg
Utvecklingschef*

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på <http://www.danderyd.se/vagavisa>

Vittra i Saltsjö-Boo

Nacka Kommun

Observationen genomfördes av:
Helena Aldén, Upplands Väsby
Gunilla Biehl Nacka kommun
Vecka 7 2018

2018-04-17

VÅGA VISA

Innehållsförteckning

Kort om förskolan/skolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts
- Sammanfattning
- Resultat per målområde
- Bedömning i skala
- Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Ev Kommentar från förskolan/skolan till rapporten

Kort om förskolan/skolan

Förskola

Antal barn	35
Antal avdelningar	3
Regi (ev fristående huvudman)	Vittra
Ev profil/inriktning	
Antal pedagoger varav antal legitimerade förskollärare	7 varav 0

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var två observatörer som besökte Vittra i Saltsjö-Boo under två dagar vecka 7. Vi observerade samlingar, lässtunder, måltider samt planerade aktiviteter.

Vi intervjuade rektor, biträdande förskolechef, samt ytterligare två pedagoger. Vi hade spontana samtal med alla pedagoger. Vi hade också ett avslutande samtal med rektor och biträdande förskolechef. Vi har läst och reflekterat över de dokument vi tagit del av.

Sammanfattning

Enheten som bedrivs av Vittra är belägen i Saltsjö-Boo i Nacka kommun och består av en skola F-9 samt en förskola med 35 barn. På förskolan arbetar sju pedagoger. Barnen delas stora delar av dagen in i tre olika grupper utifrån ålder och mognad.

Pedagogerna visar arbetsglädje och deras förhållningssätt till barnen är respektfullt.

Barngrupperna är relativt små och det bidrar till en god arbetsmiljö för barnen. På förskolan känner pedagoger och barn varandra och det bidrar till trygghet och till att övergångar inom enheten fungerar bra.

Undervisningen utgår från läroplanens olika mål men målen kan i större utsträckning integreras med varandra för att skapa en processinriktad undervisning. De olika lärmiljöerna

kan göras än mer inspirerande och tillgängliga. För arbetet med barn med annat modersmål bör strategier skapas. Genom att skapa fler tillfällen till gemensamma reflektioner kan kompetensen inom enheten höjas.

Resultat per målområde

Normer och värden:

Förskolan har arbetat fram en gemensam värdegrund vilket vi ser avspeglar sig i möten mellan alla på förskolan. Värdegrundssamlingar ingår som en återkommande aktivitet i förskolans alla grupper. Barngrupperna är små och det bidrar till en lugn och trygg arbetsmiljö på förskolan. Pedagogerna finns oftast nära barnen, stöttar och ger dem redskap i lek och lärsituationer. Vi ser också tillfällen då pedagogerna är upptagna av praktiska saker och barnen lämnas till sig själva. På förskolan finns ett systematiskt arbete med utgångspunkt från en gemensam plan.

Utveckling och lärande:

Undervisningen är delvis planerad, strukturerad och har viss koppling till läroplanens olika målområden genom den gemensamma veckoplaneringen. Under vårt besök ser vi sällan att undervisning och aktiviteter utgår ifrån barns behov, intresse och erfarenheter. Undervisningen är till viss del varierad med olika arbetsmetoder men vi kan till exempel inte se att barnen ges förutsättningar att utveckla digital kompetens eller att barnens ges stora möjligheter till skapande av olika slag.

Förskolan har arbetat för att erbjuda en mer tillgänglig miljö och det finns möjligheter och material som stödjer utveckling, lek och lärande. Vi ser mycket traditionella lek- och arbetsmaterial, såsom lego, klossar och till viss del montessorimaterial. Vi saknar natur- och återbruksmaterial som utmanar och inspirerar barnen att arbeta kreativt inom läroplanens olika målområden. I den lärplattform förskolan använder ser vi inte att varje barns lärande dokumenteras, följs upp och analyseras kontinuerligt. Vårdnadshavarna kan ta del av dokumentationerna i lärplattformen.

Barnens språkutveckling och deras matematiska tänkande stimuleras i viss utsträckning liksom intresset för naturvetenskap och teknik. Barnen får i relativt stor utsträckning stöd i sin sociala utveckling.

På förskolan finns det till viss del metoder och strategier för barn i behov av stöd medan det saknas för barn med annat modersmål.

Barns inflytande:

Barnen ges ibland möjlighet att uttrycka sina tankar och åsikter. Barnen tränas i ganska stor utsträckning i att ta ansvar för sina handlingar och för förskolans miljö. De plockar undan efter aktiviteter och tar hand om sina saker. Barnen ges liten möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta enligt demokratiska principer det kan ske vid röstning om var utevistelsen ska ske eller vilken saga som ska läsas. Barnens inflytande över arbetssätt och verksamhetens innehåll är relativt liten. Pedagogerna säger att barnen är delaktiga och har möjlighet att reflektera i dokumentationen vilket vi inte kan se. Vi ser att det finns tillfällen då alla barn inte ges samma utrymme, vilket även pedagogerna bekräftar.

Styrning och ledning:

Ledningen består av rektorn på skolan som förskolechef och en biträdande förskolechef som till största delen arbetar i barngrupp. Biträdande förskolechefen har handledning med varje arbetslag en gång i veckan. Ledningen har till vissa delar kunskap om verksamhetens kvalitet. Pedagogerna ser biträdande förskolechef som den pedagogiska ledaren. För att utveckla verksamheten tar ledningen ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet som sker kontinuerligt. Vårdnadshavarna deltar genom olika kundundersökningar.

Det finns fungerande rutiner för samarbete inom enheten men det bör skapas fler tillfällen till kunskapsutbyte mellan pedagogerna för att höja kompetensen inom enheten.

Det finns ett fungerande arbete med övergångarna till skolan inom den egna enheten medan det för barn som väljer andra skolor fungerar ibland.

Bedömning i skala³

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3,5
Utveckling och lärande	2,1
Barns inflytande	2
Styrning och ledning	3,1

Starka sidor

En god arbetsmiljö råder på förskolan. (Normer och värden.)

Beskrivning: På förskolan råder största delen av dagen ett lugn. Vi ser att barnen är trygga med pedagogerna och alla har ett trevligt bemötande mot varandra. Barnen rör sig mellan de olika rummen och de flesta hittar själv sysselsättningar.

Bedömning: Det aktiva arbetet med värdegrundsfrågor och att pedagogerna har ett respektfullt förhållningssätt till barnen skapar en god arbetsmiljö.

Samarbete inom enheten och övergångar mellan grupperna. (Styrning och ledning).

Beskrivning: Barn och pedagoger känner varandra genom att lokaler används gemensamt och att det sker mycket samarbete under dagarna. När barnens mognad gör att de ska byta grupp sker övergångar inom enheten.

³ 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Bedömning: Inom enheten och för de barn som går till enhetens skola har övergångarna en god kvalitet, alla barn och pedagoger känner varandra och det finns ett naturligt samarbete med skolans förskoleklass.

Utvecklingsområden

Utmanande och utforskande undervisning (Utveckling och lärande)

Beskrivning:

Förskolan har ingen verksamhetsplan men en tydlig struktur genom sin veckoplanering som har ett läroplansmål förbestämt för varje dag. Vid de undervisningstillfällen vi deltar på kan vi inte se att pedagogerna tar reda på eller använder sig av barns erfarenheter eller kunskaper i ämnet för att kunna utmana dem. Vi kan inte se att undervisningen är processinriktad eller att läroplanens olika mål integreras till en helhet. När vi tittar i den dokumentation som finns så ser vi inte heller att barns tankar och teorier finns eller deras lärprocesser beskrivits. Under vårt besök ser vi inte att barnen ges möjlighet att använda sig av digitala verktyg eller på andra sätt får arbeta med att utveckla sin digitala kompetens i undervisningen, vilket både ledning och pedagoger säger är ett utvecklingsområde.

Bedömning:

Strategier för att ta tillvara på och använda sig av barns intresse, erfarenheter och kunskaper för att utmana dem i undervisningen bör utformas. Läroplanens olika mål bör integreras i en helhet. Pedagogerna och ledningen behöver hitta strategier för att undervisning och barns lärprocesser ska bli synliga i dokumentationen.

Utarbeta metoder och strategier för barn med annat modersmål/kulturell bakgrund. (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Ca hälften av förskolans barn har ett annat modersmål/kulturell bakgrund trots det saknas strategier och metoder för arbetet. Pedagogerna bör gemensamt utveckla en plan för arbetet för att stärka barnens självkänsla.

Bedömning: För att stärka barns självkänsla och deras språkutveckling bör strategier och metoder för arbetet med barn med annat modersmål utvecklas och utarbetas.

Pedagogernas förmåga att ta tillvara barnens tankar och åsikter. (Barns inflytande)

Beskrivning: Det finns få tillfällen för barnen att uttrycka sina tankar och åsikter och därigenom påverka innehållet i verksamheten. Vi ser också att barnen ges olika stort utrymme i verksamheten, vilket pedagogerna bekräftar.

Kommentar från förskolans ledning till observationsrapporten

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

Förskolans ledningsgrupp har gått igenom och diskuterat rapporten tillsammans med pedagogerna. Vi har jämfört rapportens innehåll med resultaten av våra egna undersökningar och tagit fram ett antal utvecklingsområden som kommer att skrivas in i förskolans handlingsplan för kommande läsår. Verksamhetens handlingsplan och de framskrivna utvecklingsområdena meddelas vårdnadshavarna vid ett föräldramöte och på ett föräldrarådsmöte.

Kommentar till observationens resultat

Vi känner igen oss i en del av den bild som rapporten ger. Vill dock tillägga att delar av den personalstyrkan som fanns på plats i barngrupperna under observationsdagen var inte förskolans ordinarie.

Under det senaste året har förskolan arbetat mycket med att utveckla lärmiljön och nu

står användningen av digitala verktyg på tur. Pedagogerna kommer att få möjlighet att

bredda sin egna digitala kompetens för att kunna erbjuda barnen en större variation och

kunna stötta dem i dess digitala utforskande.

Vi är också medvetna om att vi behöver utveckla dokumentationen av barns individuella

lärande och tar med det som ett utvecklingsområde till årets handlingsplan.

Förskolan har sedan den senaste observationen haft ett mycket medvetet förhållningssätt

när det gäller de äldre barnens inflytande och känner inte igen oss i betraktelsen att det skulle behöva kvarstå som ett utvecklingsområde.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Planerade åtgärder:

För varje utvecklingsområde har vi påbörjat planer för att säkerställa att arbetet med alla områden sker systematiskt och kontinuerligt. I detta syfte kommer vi bl.a. annat att anpassa organisationen och pedagogernas planerings- och reflektionstid så att den bättre tjänar sitt syfte och ger möjlighet att höja kompetensen inom enheten. Vi planerar också fortbildning för pedagoggruppen i digital kompetens, både individuellt och i grupp.

Saltsjö-Boo, 10/6 2018

Anna Björnsson

Rektors/förskolechefs

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skollädares med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skollädares samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på <http://www.danderyd.se/vagavisa>

(2017-08-24)

Observationsrapport

Stavsborgsskolan

Nacka kommun

2018-04-17

VÅGA VISA

Observationen genomfördes av:

Mikael Aceli, Sollentuna kommun
Sara Kicklighter, Sollentuna kommun
Marie Johansson, Sollentuna kommun
Vecka 10-11 2018

Innehållsförteckning

Kort om skolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts
- Sammanfattning
- Resultat per målområde
- Bedömning i skala
- Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Ev Kommentar från förskolan/skolan till rapporten

Kort om skolan

Grundskola

Antal elever	535
Årskurser	F-9
Regi	Kommunal, Nacka kommun
Ev profil/inriktning	-
Antal lärare varav antal legitimerade	40 lärare varav 37 legitimerade
Antal pedagoger på fritidshemmet varav antal med högskoleutbildning mot fritidshem	8 varav 3 med högskole- utbildning mot fritidshem

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var tre observatörer som besökte Stavsborgsskolan under fem dagar, den 5 t.o.m 9 mars 2018. Vi besökte alla klasser/grupper i skola och fritidshem med undantag för årskurs 8 som genomförde PRAO under tiden för observationen. Vi genomförde totalt 33 klassrumsobservationer av olika längd.

Inför observationen tog vi del av dokumentation som skolan skickat till oss. I början av observationen intervjuade vi skolledningen bestående av rektor och biträdande rektorer. Uppföljande intervju med skolledning genomfördes i slutet av observationsveckan.

Vi har även intervjuat:

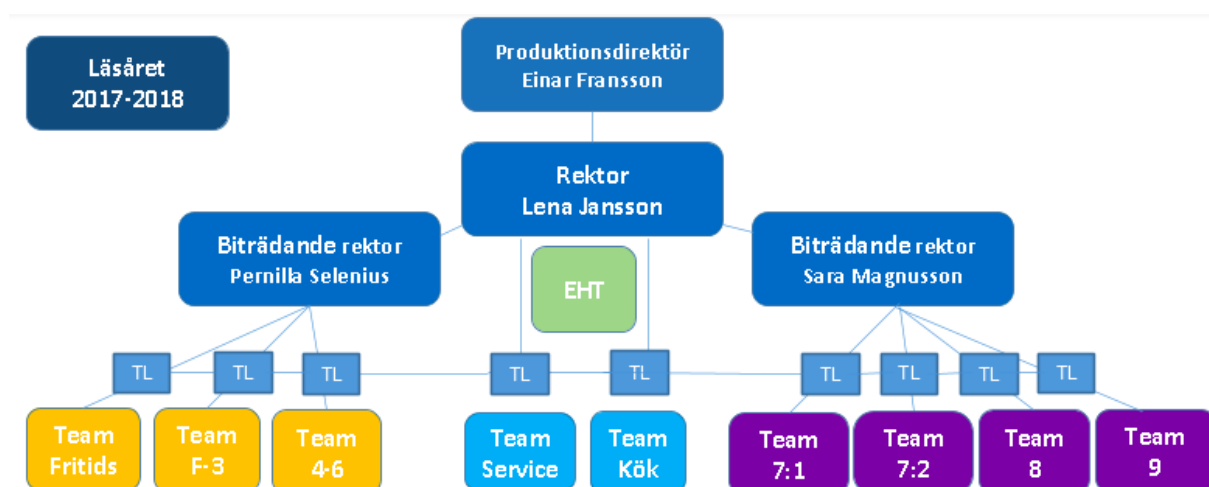
- Samtliga teamledare
- Två specialpedagoger

- En speciallärare
- Två pedagoger
- Delar av skolans båda elevråd
- Två elever

Vidare samtalande vi spontant med flertalet pedagoger och elever på skolan.

Sammanfattning

Stavsborgsskolan är en grundskolan belägen i Älta, Nacka kommun, med 535 elever. På skolan finns 22 klasser som är indelade i sex team (motsvarigheten till arbetslag). Utöver det har fritidshemmet ett eget team. Nedan syns ett organisationsschema över skolan.

Det vi observerar i verksamheten är en skola som utvecklat en vikänsla och gott rykte i närområdet. Vi ser en verksamhet där strukturer och rutiner av god kvalitet har tagits fram för att lyfta undervisningens och skolans resultat. Vi ser att skolledning och övrig personal arbetar för att utveckla skolan och att de sätter eleverna i centrum. Arbetsron under lektionstid är god och elever på Stavsborgsskolan känner sig trygga, något som har varit ett prioriterat mål för skolan.

Skolans främsta utvecklingsområde anser vi vara att utveckla undervisningen till att bli mer varierande, kollaborativ och ämnesövergripande samt mer digitaliserad.

Resultat per målområde

Normer och värden:

Vi bedömer att värdegrundsarbetet är en av skolans starka sidor. Skolans pedagoger och personal är engagerade och sätter eleverna i centrum. Det bedrivs i relativt hög grad ett systematiskt arbete med värdegrund på Stavsborgsskolan. Skolan använder sig av Friendsmetoden samt har upprättat egna enkäter för att kartlägga elevernas känsla av trygghet och för att upptäcka diskriminering och kränkande behandling.

Skolans värdegrundsarbete utgår ifrån fem hörnstenar/värdeord vilka är *trygghet, kreativitet, öppet klimat, samarbete och höga förväntningar*. Det visar sig tydligt i verksamheten för de yngre eleverna. De äldre eleverna fokuserar på värdegrundsarbete i början av läsåret men under resten av läsåret förekommer värdegrundsarbetet i mindre utsträckning. Elever uttrycker att de känner sig trygga på skolan. Överlag är det ett respektfullt förhållningssätt mellan personal och elever men det förekommer att elever är mindre respektfulla gentemot pedagoger, både bland de yngre och de äldre eleverna. En del elever uttrycker att en del pedagoger är orättvisa och behandlar pojkar och flickor olika.

Utveckling och lärande/Kunskaper:

Undervisningen på Stavsborgsskolan är väl strukturerad och utgår från läroplanens mål. Uppstarten av lektionerna är tydlig med information om vad som ska göras under lektionen däremot saknas mål/syfte i viss utsträckning. Skolan har fokuserat på att utveckla arbetet kring språkutvecklande arbetssätt och specialpedagogiskt lärande. Det präglar verksamheten till viss del och varierar beroende på pedagog och ämne.

Undervisningen för eleverna är ensidig genom att pedagogen håller i genomgång och därefter sätts eleverna i arbete. Olika arbetsmetoder och ämnesövergripande arbete förekommer sällan. Flera äldre elever uttrycker att de upplever undervisningen som enformig.

På skolan finns god tillgång till digitala verktyg men eleverna får endast i liten utsträckning möjlighet att utveckla sin digitala kompetens då de i huvudsak används till att producera texter och söka information på internet. De äldre eleverna får möjlighet att utveckla sin källkritiska förmåga.

Förskoleklass erbjuder eleverna god struktur, god arbetsro och varierade arbetsformer i det dagliga arbetet.

Genom skolans elevhälsoprocess finns det väl fungerande former och rutiner kring arbetet EHT, elevhälsoteam. Detsamma gäller arbetet kring med SVA, svenska som andraspråk. I de äldre åldrarna har pedagogerna svårigheter att möta elever med särskilda behov. Pedagoger uttrycker att det saknas stöd i form av personalresurser och att åtgärdsprogram blir svåra att efterleva. Pedagoger som undervisar de äldre eleverna är i regel ensamma under lektionstid och i många klasser finns flera elever med annat modersmål och andra särskilda behov vilket gör det svårt för pedagogerna att möta alla elevers behov.

Ansvar och inflytande för elever/Barns inflytande:

Genom elevledda utvecklingssamtal får de äldre eleverna möjlighet att träna på att ta ansvar för sitt lärande. De yngre eleverna tillämpar inte elevledda utvecklingssamtal utan de vägleds av sina pedagoger genom olika frågeställningar som de får besvara under deras samtal. Eleverna får möjlighet att träna på att ta ansvar för sitt lärande genom formativ återkoppling som ges under arbeten. Elever får i viss utsträckning vara med och påverka och utvärdera undervisningen, exempelvis genom att vara med och påverka vilken examinationsform som ska tillämpas. Det är dock pedagogerna som i huvudsak planerar och bestämmer innehållet och arbetsformer under lektionstid.

Pojkar tar i större utsträckning mer plats och ges mer talutrymme i klassrummet.

De yngre eleverna har flera forum där de får träna ansvar och inflytande. Det visar sig genom ett väl fungerande elevråd där samtliga klasser representeras och alla kommer till tals. Genom klassvärdar får de yngre elever möjlighet att ta ansvar sin personliga arbetsmiljö. Bland de äldre eleverna finns i nuläget inte fungerande former för elevråd. Det har varit få mötestillfällen under innevarande läsår. Elever upplever att de inte har fått påverka arbetsmiljön under det här läsåret.

Bedömning och betyg:

Via Schoolsoft får elever och föräldrar i stor utsträckning kännedom om aktuellt kunskapsläge. Pedagoger gör bedömningar i matriser i de olika ämnena. Elever får tydlig återkoppling i form av feedback i arbeten och muntlig återkoppling efter utförda prov. Elever uttrycker att de först vid återkopplingen får ta del av elevexempel som visar olika nivåer av kvalitet. I liten utsträckning får eleverna möjlighet att öva på att bedöma sina egna resultat.

På skolan organiseras sambedömning av de nationella proven. Pedagoger upplever dock en otydlighet kring ansvar och fördelning.

I de lägre åldrarna används skolverkets bedömningsstöd i matematik och svenska. Elevernas kunskapsutveckling förmedlas under utvecklingssamtal.

Fritidshemmet:

Arbetet på fritidshemmet utgår i stor utsträckning från läroplanen och det finns dokumentation i lokalerna om vilket område som är aktuellt. Värdegrundsarbetet syns tydligt och tar stor plats i verksamheten, exempelvis vid samlingar där eleverna får genomföra olika samarbetsövningar. Eleverna har möjlighet att välja mellan olika aktiviteter varje dag, både inomhus och utomhus. Fritidshemmet erbjuder eleverna daglig rekreation och vila genom icke-aktivitetsstyrd verksamhet.

Elever uttrycker att de trivs med fritidshemmet och att de är nöjda med verksamheten.

Styrning och ledning:

Rektor har tillsammans med övrig skolledning skapat en skola med god struktur, liksom ett systematiskt kvalitetsarbete av relativt hög nivå. Skolan har i många år arbetat aktivt med värdegrundsarbetet och haft i fokus att utveckla en skola där alla elever känner sig trygga och trivs. Personal på skolan medverkar i hög grad till att utveckla verksamheten och är de som tillsammans med rektor och skolledning upprättar skolans lokala mål för innevarande läsår. Biträdande rektorer är synliga i verksamheten och har god kännedom om verksamhetens pedagogiska kvalitet. Pedagoger upplever att arbetet med resultatanalys är en styrka och att de enkäter som årligen genomförs ligger till grund för att utveckla skolans arbete. Genom "Våga dela" får pedagoger möjlighet att dela med sig av goda exempel inom kollegiet.

Pedagoger uttrycker att organisationen kring övergångar mellan stadier är bristfällig.

Bedömning i skala⁴

⁴ 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3,3
Utveckling och lärande/Kunskaper	2,6
Ansvar och inflytande för elever/Barns inflytande	2,4
Bedömning och betyg	3,3
Fritidshem	3,5
Styrning och ledning	3,5

Starka sidor

Skolledning tar tillvara personalens kompetens och utvecklingsvilja (Styrning och ledning)

Beskrivning: Skolledning har skapat en organisation som tillvaratar personalens kompetens och inflytande. Skolan har team (arbetslag) med en utsedd teamledare som samverkar direkt med skolledning. Personalen har goda möjligheter att påverka verksamhetens pedagogiska riktning och får genom "Våga dela" sprida goda exempel. Ledning och personal använder sig av resultat för att analysera och utveckla verksamheten.

Bedömning:

Ledningen arbetar för att utveckla verksamheten tillsammans med medarbetare i hög utsträckning och det systematiska kvalitetsarbetet för att utveckla skolans verksamhet är av hög kvalitet.

De vuxna har ett respektfullt förhållningssätt mot eleverna (Normer och värden)

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Beskrivning: På de flesta lektioner vi besöker ser och hör vi hur vuxna talar till elever på ett trevligt och respektfullt sätt. Vi ser pedagoger som är engagerade och som sätter eleverna i centrum.

Bedömning:

De vuxna har ett förhållningssätt präglad av respekt och intresse för varje elevs bästa. Detta visar sig i god stämning och elever som upplever att de är trygga på skolan.

Fritidshemmet är väl strukturerat och erbjuder varierande aktiviteter för eleverna (Fritidshemmet)

Beskrivning: Fritidshemmet erbjuder olika aktiviteter som pedagogerna har förberett. Vi ser elever som deltar i olika aktiviteter, exempelvis i programmering och utevistelse. Eleverna tränas i samarbete och uttrycker att de är nöjda med verksamheten.

Bedömning: Fritidsverksamheten är till stor del strukturerad och varierad och innehåller lek, rörelse och skapande

Eleverna får tydlig information om aktuellt kunskapsläge (Bedömning och betyg)

Beskrivning: Aktuellt kunskapsläge förmedlas dels via Schoolsoft och dels via muntlig återkoppling. Elever kan se hur de ligger till i förhållande till kunskapskraven genom att pedagogerna kontinuerligt genomför bedömningar i matriser.

Bedömning: I hög utsträckning får elever information om kunskapsutveckling och återkoppling på vad hen kan arbeta med för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Utvecklingsområden

Metoder för att nå alla elever med behov av särskilt stöd kan förstärkas (Kunskaper)

Beskrivning: På de flesta lektioner vi besöker är det arbetsro och fokus på skolarbetet. Däremot ser vi att pedagogerna inte räcker till för att möta samtliga elevers behov. Pedagoger uttrycker även att det finns svårigheter att tillmötesgå vissa elevers särskilda behov och att åtgärdsprogram inte efterlevs.

Bedömning: Resurser för att tillmötesgå elever med behov av särskilt stöd saknas i stor utsträckning

Undervisningen är ensidig, ämnesstyrd och bygger på eget arbete i stor utsträckning. De digitala verktygen används primärt som läromedel och skrivverktyg (Kunskaper)

Beskrivning:

Undervisningen präglas av att pedagoger håller i en genomgång att eleverna arbetar enskilt vilket i liten utsträckning främjar samarbete mellan eleverna. Vi ser inga exempel på ämnesövergripande arbeten. Vid vårt besök ser vi endast att de digitala verktygen användas som läromedel, skriva och söka information på internet.

Bedömning: Eleverna på Stavsborgsskolan får i liten utsträckning prova på varierade arbetsformer, ämnesövergripande arbetssätt samt möjlighet att utveckla sin digitala kompetens

De äldre elevernas inflytande över undervisningen och elevråd bör förstärkas(Ansvar och inflytande)

Beskrivning: Under innevarande läsår har elevrådet för de äldre eleverna inte haft regelbundna möten vilket medfört att de inte har haft möjlighet att påverka sin skolvardag. Elever uttrycker att undervisningen är enförmig och att de har liten möjlighet att påverka bland annat arbetsformer.

Bedömning: De äldre elevernas inflytande över undervisningen och demokratiska processer förekommer i mindre utsträckning.

Jämförelse med tidigare observation

Stavsborgsskolan har inte observerats tidigare.

Kommentar från skolans ledning till observationsrapporten Våga Visa 2018

Skolans arbete med observationsrapporten

Skolans samtliga teamledarna har tagit del av och analyserat rapporten tillsammans med skolledningen.

Teamledarna har analyserat rapporten med sina respektive team, vilket tillsammans omfattar samtliga anställda. Vi har sammanfattat styrkor och svagheter och presenterat och diskuterat på skolans föräldraråd.

Kommentar till observationens resultat

Skolledningens bild sammanfaller i stort med rapporten. Lärarna tycker att bilden av den ensidiga undervisningen inte stämmer. Flera lärare uppfattar sig som digitala och mer bevandrade än vad som framkommer i rapporten. De menar att de utmanar elevernas digitala kompetens. Det är även skollledningens syn.

Den kritik som kom fram gällande elevrådet stämmer delvis. Under året fick en ny lärare uppdraget att leda elevrådet. Det tog tid innan alla elever fick kännedom om när och var elevrådet skulle träffas vilket gjorde att elevrådet en tid inte hade sina möten. Detta åtgärdades dock senare under läsåret.

Elevrådet hade sina möten större delen av vårterminen vilket medförde att de fanns med i processen och kunde bidra med sina önskemål och synpunkter.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Metoder för att nå alla elever i särskilt stöd.

Stavsborgsskolan har anställt ytterligare speciallärare för att än mer nå elever i behov av särskilt stöd. Specialpedagogerna kommer fortsatt att handleda pedagogerna. Skolan kommer att arbeta med specialpedagogiskt arbetssätt i klassrummet som ett av våra prioriterade utvecklingsområden under kommande läsår. Lärarna har genomgått utbildning under de senaste läsåren.

Undervisningen ensidig, ämnesstyrd och att de digitala läromedlen primärt används som läromedel och skrivverktyg

Ett annat av våra prioriterade utvecklingsområden under läsåret är auskultationer. Syftet är att höja undervisningskvaliteten och främja en likvärdig undervisning. Det ska främja det kollegiala lärandet kring en variationsrik undervisning.

Skolan kommer att ha en stående punkt på dagordningen på ämnes- och teammöten där IKT kommer att lyftas. Skolan har sedan tidigare ett mötesforum för kollegialt lärande för hela skolan. Vi kallar mötet för "Våga dela" där IKT regelbundet tar plats.

Nacka den 15 aug 2018

Lena Jansson rektor under läsåret då observationen gjordes.

Nuvarande rektor är Åsa Gustafsson

Biträdande rektorer Pernilla Selenius och Sara Magnusson

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på <http://www.danderyd.se/vagavisa>

(2017-08-24)

Orminge skola

Nacka kommun

Observationen genomfördes av:
Agneta Giona, Sollentuna kommun
Christina Lundström, Sollentuna kommun
Marie Lindström, Sollentuna Kommun
Petra Dahlström, Danderyds Kommun

Veckorna 5 och 6, 2018

2018-04-17

VÅGA VISA

Innehållsförteckning

Kort om skolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts
- Sammanfattning
- Resultat per målområde
- Bedömning i skala
- Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Ev Kommentar från skolan till rapporten

2018-04-17

VÅGA VISA

Kort om skolan

Grundskola

Antal elever	426
Årskurser	F-6
Regi (ev fristående huvudman)	Nacka Kommun
Ev profil/inriktning	Nej men lite entreprenöriell/musik
Antal lärare varav antal legitimerade	33
Antal pedagoger på fritidshemmet varav antal med högskoleutbildning mot fritidshem	5+2

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var två observatörer som besökte Orminge skola under 5 dagar under perioden den 5.2 - 13.2 2018. De andra observatörerna besökte skolan varsin dag. Vi besökte flertalet klasser/grupper i skola/fritidshem.

Vi intervjuade ledningsgruppen bestående av rektor och två biträdande rektorer. Vi intervjuade också elevhälsoteamet (EHT) bestående av två specialpedagoger, en skolsköterska och skolpsykolog. Vi intervjuade 9 lärare inklusive två specialpedagoger och en speciallärare, två SVA- lärare och trygghetssamordnare individuellt (valda av observatörerna) och IT ansvarig, två förstelärare tillsammans och tre fritidspedagoger (valda av observatörerna) och samt delar av elevrådet bestående av sex elever. Vi deltog i ett fritidsmöte, lärarmöte och specialpedagogiska lyftet. Vi samtalade spontant med flera elever och personal.

Sammanfattning

Vi ser en skola där eleverna tränas i demokratiska processer genom klassråd och elevråd. SVA undervisningen fungerar bra och specialpedagogerna arbetar hårt för att implementera anpassningar. Det finns en stor variation i undervisningens kvalitet, alltifrån mycket god kvalitet hos enskilda lärare/mindre grupper av lärare till stora brister i undervisningen. Det finns en vilja och goda försök till att utveckla verksamheten på många olika håll. Skolan har stora utmaningar i att skapa en god värdegrund för alla i verksamheten, organisera för betyg och bedömning samt utveckla anpassningar, där ledning och personal behöver utveckla tillit och förtroende för att kunna skapa en trygg och bra skola. Skolans styrkor är framförallt det entreprenöriella lärandet i slöjden och fritidshemmets verksamhet. Skolan har en trevlig lärmiljö både inomhus och ute, där det finns goda förutsättningar för lärande.

Resultat per målområde

Normer och värden:

Vi saknar ett gemensamt synsätt och förankrat värdegrundsarbete i nuläget, både bland personal och elever. Skolan har en trygghetssamordnare som hanterar de akuta situationerna som dyker upp i det dagliga arbetet. Skolan har påbörjat ett arbete tillsammans med Värdeskaparna för att personalen ska få en samsyn på värdegrundsarbete. Det finns även ett påbörjat arbete där elever på mellanstadiet ska engageras och har utbildats för att skapa aktiviteter på rasterna. En kartläggning av tryggheten på skolan skedde i höstas, där trygghets-samordnaren och rektor träffade alla elever i grupper om fem elever i en diskussion kring åtgärdstrappa och kompisregler.

Orminge skola har ordnings- och trivselregler. Vi ser dock inte att reglerna efterlevs, varken av elever eller lärare, eller att de följs upp kontinuerligt.

Vi ser många elever som bryter mot reglerna utan att någon vuxen reagerar. Vi ser många lektioner där elever springer ut och in som de vill. Vi hör dagligen ett ovårdat språk och ser dålig attityd hos eleverna, till andra elever, vuxna och till skolan.

Det har införts ett mobilförbud som har implementerats och skolan är helt klotterfri med fina elevelster uppsatta på väggarna.

Utveckling och lärande/Kunskaper:

Det finns en stor variation i kvalitet på undervisningen som spänner från stora brister till mycket god kvalitet hos enskilda lärare/mindre grupper av lärare.

I alla årskurser ser vi goda exempel på att eleverna förstår vad de ska göra under lektionerna. Däremot kopplas inte "görandet" till läroplanens mål i de flesta klasserna. Skolan har en trevlig lärmiljö både inomhus och ute. Det finns goda förutsättningar för lärande. Specialpedagogerna har arbetat mycket för att implementera arbetet med anpassningar i alla klasser, men förankring av hjälpmedel och metoder i undervisningen saknas. Vi ser alltför få lärare som visar engagemang och positiva förväntningar på sina elever genom att stötta och utmana.

Vi saknar till stor del anpassningar i klassrummen. Några använder det bildstöd och timetimers som alla fått tillgång till. Lärare berättar att man kan få lyssna istället för att läsa, vilket vi inte ser i verksamheten. En frustration över att deras kompetens inte tas till vara finns hos specialpedagogerna, som arbetat hårt med att sprida material och erbjuda checklistor på extra anpassningar, samt sin egen hjälp med konsultation.

Vi ser få exempel på utmanande undervisning, inte heller att man utnyttjar de digitala verktyg som finns till hands på bästa sätt.

Det finns förankrade strategier och metoder för arbetet med elever med ett annat modersmål.

Årskurserna är uppdelade i olika korridorer och varje klass upp till årskurs 5 har sitt eget klassrum där lärarna förflyttar sig mellan rummen. Utmaningen är att få till en god ordning och arbetsro för att skapa möjligheter till god inläring för alla elever.

Ansvar och inflytande för elever/Barns inflytande:

Arbete med elevledda utvecklingssamtal pågår på skolan där eleverna förbereder och gör en presentation av sina styrkor och mål. Vi ser ett fåtal exempel där elever tränas att ta ansvar och har inflytande över sitt eget lärande och arbetsmiljö i vardagen. Både elever och lärare berättar att eleverna inte deltar i planeringen av undervisningen och arbetssätten. Barnen ges möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta enligt demokratiska principer genom klassråd och elevråd.

Bedömning och betyg:

Skolan har en lärplattform där det finns möjlighet till formativ återkoppling via matriser däremot ser vi inte exempel på formativ bedömning av varken lärare eller elever i den pågående undervisningen.

I intervjuer av elever framkommer att de är osäkra på vad som bedöms och vad som krävs för olika betyg. Vi har inte tagit del av några LPP från de teoretiska lärarna däremot visar slöjdlärarna mycket goda exempel på både bedömning och dokumentation. Flera lärare uttrycker att bedömning/formativ bedömning är ett utvecklingsområde som skolan kan bli bättre på.

Fritidshemmet:

I olika "skepp" (årskursens del av skolan med korridor och salar) bedrivs fritidsverksamhet utifrån årskurs. Utemiljön är tillgänglig. Valbara och lärarledda aktiviteter erbjuds. Personalen är till stor del behörig. Förskoleklassen och den särskilda undervisningsgruppen har egen fritidsverksamhet. Åk 3 har kommit igång med aktiviteter, trots att alla är nya för den avdelningen. Fritidsklubbens verksamhet för åk 4 och 5 ger eleverna möjlighet att prova olika kreativa arbetssätt. De kan själva göra i ordning sitt mellanmål i en lugn miljö, där den enda regeln är att man ska vara trevlig. Där finns drivande, ansvarstagande och engagerade pedagoger.

Styrning och ledning:

Rektor gör goda försök till att förstärka verksamheten men det stannar vid punktinsatser. Det skiljer sig åt mellan ledningsgruppens och medarbetarnas uppfattning om styrning och ledning. De medarbetare som arbetar nära ledningen i olika grupper eller sammanhang är mer nöjda än övriga.

Ledningen har en stor utmaning i att systematisera skolans utvecklingsarbete och förankra det hos all personal. Personalen är oroad över sin arbetsmiljö och känner inte tillit till ledningens sätt att hantera det.

Pedagogerna har ett kortsiktigt arbete med att klara det dagliga arbetet vilket gör att de upplever att det inte finns tid till att bygga rutiner för samverkan och kunskapsutbyte pedagoger emellan.

Bedömning i skala⁵

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	1,7
Utveckling och lärande/Kunskaper	2,5
Ansvar och inflytande för elever/Barns inflytande	2,5
Bedömning och betyg	1,5
Fritidshem	3
Styrning och ledning	2

Starka sidor

Demokratiska arbetssätt (**Ansvar och inflytande för elever**)

Beskrivning:

Vi ser att skolan har klassråd och ett fungerande elevråd bestående av elever från varje klass. Det finns fasta punkter som tas upp både på klassråd och elevråd och det förs protokoll. Elever berättar om flera exempel där punkter de tagit upp på elevrådet sedan har genomförts. Skolan arbetar med elevstyrda utvecklingssamtal. Däremot ser vi få exempel

⁵ **1.0 Stora brister i kvalitet**

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

där elever tränas att ta ansvar, får vara delaktig i planering av undervisningen och har inflytande över sitt eget lärande och arbetsmiljön i vardagen.

Bedömning:

Vi bedömer att eleverna ges möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta enligt demokratiska principer i form av klassråd och elevråd. Däremot behöver de utveckla elevinflytandet i undervisningen.

Entreprenöriellt lärande i slöjden (Kunskaper, bedömning och betyg)

Beskrivning

På Orminge skolas hemsida beskrivs det entreprenöriella lärandet som en integrerad del i undervisningen. Det är framförallt musiken som lyfts fram där, men det ser vi inget av under veckan vi är där, däremot ser vi det entreprenöriella lärandet i slöjden. I slöjden arbetar två förstelärare vars undervisning håller mycket god kvalitet. Här ser vi ett utmanande välstrukturerat arbete tydligt kopplat till läroplanen. Här används digitala verktyg och inspirerande material och lärarna fångar alla elevers intresse. I slöjdsalarna finns mobiler upphängda med begrepp som underlättar när eleverna ska skriva om sin arbetsprocess. Det finns även bildstöd med bild och text till verktyg och redskap. Vi ser dokumentation där du kan följa elevers progression år för år.

Bedömning

Vi bedömer att eleverna stimuleras och utmanas i sin kreativa kunskapsutveckling samtidigt som de ges möjlighet att utveckla sitt språk och kommunikationsförmåga. Lärarnas förmåga att skapa en mycket välstrukturerad undervisning som är kopplad till läroplanen leder till goda elevresultat i slöjdamnet

Lärandet i fritidshemmet är i högre grad situationsstyrt, upplevelsebaserat och grupporienterat (Fritidshemmet)

Beskrivning: Fritidshemmet erbjuder olika aktiviteter som till viss del planeras med utgångspunkt i elevernas olika intressen och önskemål. Tre årskursvisa avdelningar finns, samt en liten grupp i åk 2. Den särskilda undervisningsgruppen och förskoleklassen har sin egen fritidsverksamhet. Aktiviteter på fritidsklubben varierar utifrån elevernas intresse. Idrottshall och fotbollsplan finns tillgängliga, tillsammans med en i övrigt varierad ute- och innemiljö. Vi ser att elever kan delta i olika valbara aktiviteter, där vissa återkommer på givna veckodagar. Personalen är till stor del behörig för undervisning i fritidshem. Information kring aktiviteter finns uppsatt i varje skepp och entréhall, tillsammans med läroplanens mål för verksamheten.

Bedömning: Fritidsverksamheten är till stor del strukturerad och varierad och innehåller lek, rörelse, vila och skapande. Vi bedömer att fritidshemmet kan, genom ytterligare samarbete och samplanering, fortsätta sin kvalitetshöjning, med god effekt för hela skolans värdegrund och elevernas inflytande.

Utvecklingsområden

Det systematiska värdegrundsarbetet (Normer och värden)

Beskrivning: Skolan har påbörjat ett värdegrundsarbete och dokument finns, men det syns ännu inte i verksamheten. I nuläget så konstaterar vi att det verkar ha skett en normförskjutning på vad som är acceptabelt att säga och göra bland både elever och personal. Vi ser många elever som bryter mot reglerna utan att någon vuxen reagerar och vi ser flera exempel på maktlekar. I korridorer och klassrum finns ett språkbruk och nonchalant förhållningssätt hos eleverna, vilket inte uppmärksammas. På flera av lektionerna vi besöker så ser vi elever som springer ut och in som de vill och det är ett respektlöst förhållande till andra elever, läraren och sitt eget lärande.

Bedömning: Verksamheten har stora utvecklingsbehov för att implementera värdegrundsarbetet och skapa en god lärmiljö för alla. Skolan hanterar akuta situationer men behöver utveckla ett systematiskt arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Bemötande och respekt behöver genomsyra verksamheten på ett tydligare sätt.

Undervisning och anpassningar stödjer inte alltid elevernas utveckling och lärande(Kunskaper)

Beskrivning: På de flesta lektioner vi besöker saknas arbetsro och fokus på skolarbetet. Kvaliteten på undervisningen varierar mellan olika lärare och ämnen. Vi ser att alla lärare skriver vad som ska göras på lektionen på tavlan, men det är inte kopplat till kunskaper och läroplan. Vi saknar varierade arbetsformer och ämnesövergripande inslag.

Bedömning: Avräknandet av fokus på lärande och arbetsro gör att vi bedömer att inlärnings-möjligheterna för eleverna är mindre goda. Det kollegiala samarbetet och lärandet med tydlig koppling till läroplanens mål kan utvecklas och bli mer likvärdigt.

Eleverna ges inte tillräcklig möjlighet att utveckla sin digitala kompetens (Kunskaper)

Beskrivning: Vid vårt besök ser vi endast datorerna användas som skrivmaskiner, vi ser inte andra exempel på hur digitala verktyg används i undervisningen. Skolan har förutsättningar då redskapen finns och alla elever har tillgång till antingen dator eller IPAD och i flera årskurser finns tillgång till både och. Användandet av digitala verktyg i undervisningen behöver utvecklas och intensifieras. När vi frågar lärarna om användningen av digitala verktyg säger flera att de känner sig osäkra på hur de ska kunna dra nytta av IKT i sin undervisning. Eleverna berättar att de brukar använda datorer när ska skriva berättelser men inte annars och efterfrågar arbete med till exempel programmering.

Bedömning: Digitala verktyg används i liten utsträckning och då oftast för ordbehandling. Eleverna ges begränsad möjlighet att utveckla sin digitala kompetens och digitala verktyg används inte vid inläring.

Att arbeta mer målstyrt och med fokus på lärande och skolans uppdrag (Styrning och ledning)

Beskrivning:

Ledningen på skolan arbetar medvetet på många sätt med att säkra trygghet och utveckla lärandet. Detta är dock inte synligt för hela personalen. Vi hör att tillit till ledningen saknas hos delar av personalen. Många insatser görs, men närvaro och deltagande i processerna av rektor efterfrågas. Personalens deltagande och insyn i det systematiska kvalitetsarbetet behöver öka. En samsyn kring lektioner och raster saknas bland medarbetarna, som också behöver en tydlig organisation för bedömnings- och betygs-arbetet. Vi ser ett behov av att skolleningen håller fast vid en idé och följer upp startade projekt, tills de är implementerade/förankrade i verksamheten. Dokumentationen av lärande och resultat är inget som är självklart för alla pedagoger, vilket gör att verksamheten och elevernas lärande inte kan följas upp och utvärderas i tillräcklig omfattning.

Bedömning:

Vi bedömer att ledningen har kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och bristande värdegrund. Utmaningar för rektors pedagogiska ledarskap är att utöka sin kommunikation och närvaro, tydliggöra delegation och uppföljning, öka delaktighet i det systematiska

kvalitetsarbetet , förbättra dokumentationen och därigenom säkra elevernas lärande och trygghet.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning (Betyg och bedömning)

Beskrivning: Skolans lärplattform som både föräldrar och elever har tillgång till möjliggör bland annat god formativ återkoppling via matriser. Vi ser eller hör inte att lärare ger återkoppling till eleverna vad de behöver utveckla för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Vi får inte ta del av några arbetsuppgifter med specificerade kunskapskrav i de teoretiska ämnena. Vi hör att det finns en diskrepans mellan betyg och nationella prov. De elever vi intervjuar berättar att de är osäkra på vad som bedöms och vad som krävs för olika betyg. I samtal med lärare och elever, samt under våra klassrumsbesök ser vi hur rutinerna för bedömning skiljer sig åt mellan olika lärare. Flera lärare uttrycker i samtal och intervjuer att bedömning/formativ bedömning är ett utvecklingsområde som skolan kan bli bättre på.

Bedömning:

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning har stora utvecklingsbehov.

En tidigare observation genomfördes 2012.

Kommentar från förskolans/skolans ledning till observationsrapporten

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

Skolledningen har analyserat rapporten under ledningsmöten och tillsammans med Värdeskaparna som sedan i januari arbetar med hela skolpersonalen. Rapporten har gått genom med all skolpersonal under ett APT där även Värdeskaparna deltog.

Elever och föräldrar har inte involverats.

Kommentar till observationens resultat

Skolledningen känner igen observationerna. Ett flertal ur lärarkollegiet uttryckte under APT att de inte kände igen sig.

Vi har inget ytterligare att tillägga utan har sagt det som behövde sägas under genomgången med Våga visa.

På skolenheten pågår nu ett stort förändringsarbete.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Förbättringsområden: Värdegrundsarbete, trygghet och studiero. Ett arbete med enhetens värdegrund pågår under ledning av värdeskaparna. Bifogar bilaga 1.

Systematiskt arbete med extraanpassningar: Arbetet är på gång. lärarna har tagit del av specialpedagogik för lärande. Arbete fortsätter även detta läsår.

Rektor blir bättre på att kommunicera sin vision. Arbetet är på gång. Bilaga 8

Plats och datum

Orminge skola 2018 08 14

Rektors/förskolechefs namn och titel

Merit Kempe rektor tillika förskolechef

2018-04-17

VÅGA VISA

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på <http://www.danderyd.se/vagavisa>

(2017-08-24)

Designgymnasiet

Nacka

Observationen genomfördes av:

Katarina Bergman, Nacka

Timothy Row, Danderyd

Veckorna 15 och 16, 2018

2018-04-17

VÅGA VISA

Innehållsförteckning

Kort om skolan

Observatörernas bild

Hur observationen genomförts

Sammanfattning

Resultat per målområde

Bedömning i skala

Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Ev Kommentar från skolan till rapporten

Kort om Designgymnasiet

Antal elever	180
Program	Hantverk - textil design, Estetiska programmet - bild och form (profil: inredningsdesign, modedesign, grafisk design (grafisk kommer inte finnas from ht 2018), Teknikprogrammet - produktdesign
Regi (ev fristående huvudman)	Academedial
Ev profil/inriktning	Design
Antal lärare varav antal legitimerade	23 (varav 18 med legitimation) (av de 5 kommer 2 ha legitimation till hösten)

Observatörernas bild

Hur observationen genomförts.

Observationen äger rum under v 15, 2018. Vi är två observatörer som under veckan besöker de gymnasiegemensamma, programgemensamma samt programfördjupande ämnen som pågår på skolans tre program. Förutom rektor intervjuar vi fyra lärare och 15 elever från olika årskurser och program. Utöver intervjuerna för vi också spontana samtal. Dessa sker i samband med lektioner, håltimmar och andra raster.

Totalt observerar vi 17 lektioner. Vi observerar också ett elevkårsmöte och en mentorslektion. Före observationen läser vi styrdokument från skolan. Under vårt besök får vi tillgång till SchoolSoft, planeringar samt lektionsunderlag.

Sammanfattning

Verksamheten präglas av kompetenta lärare som tar tillvara och utmanar elevernas kreativitet. Det råder ett gott samarbetsklimat som grundar sig i respekten för alla elevers möjlighet att utveckla sina egna specifika förmågor och kreativitet.

Lärarna i de programgemensamma och programfördjupande ämnena på skolan har god bransch erfarenhet och är engagerade i elevernas utveckling inom respektive program. Eleverna vittnar om den positiva förväntan som ställs av lärare. Skolans prioritering av stöd för elever med särskilda behov är väl tillgodosedda

Ett prioriterat utvecklingsarbete är att få igång ett samarbete mellan de programgemensamma och gymnasiegemensamma ämnena.

Rektor har god kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och leder det systematiska kvalitetsarbetet där elever och lärares enkätsvar ligger till grund.

Skolan arbetar med två digitala verktyg för att dokumentera elevernas utveckling i de olika ämnena. Det ena är till för lärarna att dokumentera elevernas utveckling i ämnena. Programmet uppdateras av respektive ämneslärare varje månad. Det andra är den webbaserade plattformen SchoolSoft, som utgör en kommunikationsmöjlighet mellan skolans lärare och elever samt deras vårdnadshavare. Programmet används inte fullt ut av alla lärare.

Resultat per målområde

Normer och värden

Värdegrundsarbetet: I samtal med rektor hör vi att ledning, lärare och elever tillsammans har skrivit en ny plan för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Den finns publicerad på skolans

hemsida. Rektor anser att det har varit värdefullt att samtliga på skolan har varit delaktiga så att den blir känd av alla. Under mentorstiden hör vi mentor och elever diskutera planen.

Det finns exempel på undervisningsinnehåll som är kopplad till teman som utanförskap och normkritik. Vi observerar även exempel på lärare som tränar elever att visa respekt mot varandra t ex genom att lyssna och ge respons.

I intervju med elever hör vi att skolan har vuxit och några elever uttrycker att det nu saknas en vi-känsla på skolan, då det ges få tillfällen att samverka mellan programmen. Andra elever påstår att det brister i aktiva åtgärder mot kränkande behandling.

Förhållningssätt mellan elever och personal: Designgymnasiet är ett förhållandevis litet gymnasium och har små undervisningsgrupper, framförallt i de programgemensamma kurserna. Det råder en familjär stämning i klasserna som visar sig i ett väl fungerande samarbete mellan elever och lärare. Elever säger att lärarna på skolan är kompetenta i sina ämnen och att de visar eleverna ett stort engagemang. På våra lektionsbesök ser vi att det finns en tillit och respekt mellan elever och mellan elever och lärare. Många lärare som vi talar med bekräftar att den kollegiala gemenskapen är stor och värdefull för den enskilde läraren.

Elevsammansättningen ur genussynpunkt är traditionell; övervägande kvinnligt på hantverksprogrammet och manligt på teknikprogrammet medan estetiska programmet är mer könsneutral. Detta medför att samtalstonen i klassrummen skiljer sig åt. Flickor på teknikprogrammet tycker att den emellanåt är onödigt hård från pojkarnas sida.

Kunskaper

Hur skolan skapar förutsättningar för elevers lärande: Under lektionerna ser vi hur några lärare har antecknat de viktigaste momenten på tavlan och hänvisar till det centrala innehållet i ämnet samt vilka förmågor som ska tränas. Vi ser också lärare som även ger ut skriftlig information och visar hur lektionen passar in i ämnets kunskapsprogression. Vi observerar också lärare som startar lektion utan att ange lektionens innehåll och hänvisar inte heller till styrdokument. Några elever som är färdiga med uppgifterna sitter sysslösa under lektionen

På elevkårens möte hör vi elever uttrycka sin besvikelse över att alla lärare inte använder SchoolSoft för att visa sina planeringar eller skriver in när proven ska äga rum.

Vi ser exempel på utmanande och varierande övningar i gymnasiegemensamma ämnen. I programgemensamma ämnen ser vi hur arbetssätten utformas efter var eleven befinner sig i

produktprocessen. Vi ser även exempel på lektioner som enbart består av lärarens föreläsning då elever ägnar sig i smyg åt mobilsurfande.

Vi hör av rektor och lärare att ämnesövergripande arbetssätt har varit ett prioriterat utvecklingsområde på skolan och att det idag även förekommer samarbete mellan karaktärs- och kärnämnen.

Lärare i programgemensamma ämnen uttrycker ett önskemål om att det ska vara flera ämnesövergripande samarbeten även om dessa kräver tid att planera.

Mellan de programgemensamma ämnena ser vi inte att samarbete förekommer. Däremot ser vi några exempel på detta i gymnasiegemensamma språklektioner. I samtal med rektor får vi reda på att en lärare kommer att vara ansvarig för läsluftet under kommande hösttermin. Rektor har förhoppningar att detta ska medföra att lärare hittar metoder för att samarbeta över ämnesgränserna och skapa metoder som underlättar elevernas samarbete.

Hur eleverna utmanas att nå längre i sin kunskapsutveckling: Eleverna utrustas med egen dator och den används som redskap i alla ämnen. Vi ser elever som inom de programgemensamma ämnena använder sina datorer för att hitta idéer, skapa ritningar och presentera sina arbeten. Vi hör hur lärare ger eleverna positiv feedback på deras arbeten i samband med redovisningar. Vi ser många exempel på hur eleverna stimuleras att använda sin kreativitet i olika former av uppgifter, i verkstäderna såväl som i de gymnasiegemensamma ämnena.

Hur undervisningen anpassas efter elevernas behov: Elevhälsoteamet (EHT), som består av rektor, skolsköterska, specialpedagog och kurator, träffas under en timme varje vecka. De diskuterar främjande och förebyggande arbete samt specifika elevärenden.

Lärarna arbetar med ett webbaserat program, Early Warning System (EWS) för att dokumentera elevernas resultat och betyg. Lärarna uppgraderar programmet varje månad. Rektor tillsammans med EHT har tillgång till programmet och kan på så sätt uppmärksamma om elever ligger i riskzonen för underkänt. Teamet arbetar i dessa fall med att ta fram stödåtgärder för eleven.

Lektioner för elever med andraspråk sker i små klasser och eleverna ges utrymme att utveckla språket.

Ansvar och inflytande för elever

I de programgemensamma ämnena arbetar eleverna med att stärka sina kreativa förmågor och har därmed stort inflytande över produkternas slutliga form. Mycket av elevernas undervisning sker i

verkstäderna. Vi hör talas om att maskiner har gått sönder och inte lagats. Vi ser att utrymmet för eleverna att förvara sina produktioner är ganska begränsade. De elever vi intervjuar talar om att elevskåpen inte rymmer större arbeten. Det har hänt, säger elever, att elevarbeten har förstörts för att de saknar bra förvaringsutrymmen.

Inflytande över verksamheten: Vi ser och hör hur lärare vid presentationer av lektionsinnehåll ställer frågor om eleverna tycker att det verkar bra eller vill ändra på något.

Varken elever eller lärare vittnar om att de tillsammans planerar och utvärderar undervisningen. Vi hör av lärare att varje lärare gör sin egen utvärdering av kursen oftast i samband med kursslutet.

Resultatet av utvärderingen, säger lärare, stannar hos läraren för att denne ska kunna utveckla sin egen undervisning.

Elevsammansättningen i klasserna är ur genusperspektiv antingen av övervägande flickor eller pojkar beroende av program. Vi observerar att flickorna på teknikprogrammet arbetar hårt för att göra sin röst hörd och säger i intervju att de inte låter demokratiska principer falla för att de är i minoritet.

På skolan hålls regelbundna klassråd och varje vecka håller elevkåren sammanträde.

Bedömning och betyg

Återkoppling av elevers lärande till elever och /eller föräldrar: Skolan har ett webbaserat kommunikationsprogram, Schoolsoft. Programmet är ämnat att ge elever och föräldrar information om planering, resultat på prov och betygsöversikt. Flera lärare använder programmet men fortfarande finns det, enligt eleverna, lärare som inte använder det. I dessa fall vet varken elever eller deras vårdnadshavare var elever befinner sig i sin kunskapsutveckling.

Eleverna erbjuds tillsammans med sina vårdnadshavare till utvecklingssamtal tills dess eleven fyller 18 år. Därefter är det eleven själv som blir kallad.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning: I intervjuer med lärare förstår vi att många lärare på skolan är ensamma i sitt ämne. Detta gör att det är svårt att hitta möjligheter till sambedömning. På lärares egna initiativ så sker sambedömning med tidigare kollegor på andra skolor. I bedömning av nationella prov förlitar sig lärare på Skolverkets material som innehåller exempelbedömningar. Sambedömning sker ibland på lokal nivå men inte systematiskt. Enligt rektor kommer ett samarbete med en filialskola att starta.

Styrning och ledning

Ledning av den pedagogiska verksamheten: Rektor är relativt nyutträd i sin tjänst på skolan men var tidigare lärare på skolan och har även arbetat som biträdande rektor på skolan. I den tjänsteutövningen har rektor varit med och anställt några av lärarna. Rektor är således bekant med skolans pedagogiska kvalitet och har kännedom om elevernas förmågor. Skolans småskalighet och rektors dagliga närvaro i skolans olika lokaler gör att rektor oftast är tillgänglig för samtliga på skolan.

Det systematiska kvalitetsarbetet: Rektor ansvarar för skolans systematiska kvalitetsarbete. På Designgymnasiet deltar lärare och elever regelbundet i det systematiska kvalitetsarbetet genom enkäter och utvärderingar. Rektor arbetar aktivt med utvecklingsfrågor. Lärarna deltar i fortbildningsinsatser som del i utvecklingsarbetet.

Det finns en önskan från rektor att lärarna ska utveckla rutiner för en bättre samverkan för att stärka arbetet kring kollegialt lärande.

Bedömning i skala⁶

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3
Utveckling och lärande/Kunskaper	3,5

⁶ 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Ansvar och inflytande för elever	3
Bedömning och betyg	2,5
Styrning och ledning	3,2

Starka sidor:

Förhållningssätt mellan elever och personal (*Normer och värden*)

Beskrivning: Elever vi talar med uttrycker att lärare besitter stor kunskap och skicklighet i sina ämnen. På våra klassrumsbesök ser vi att lärare i det vardagliga arbetet möter eleverna på individnivå, speciellt i programgemensamma ämnena. Lärare i de gymnasiegemensamma ämnena arbetar med att uppmuntra eleverna att tro på sina förmågor och utmanar dem att testa olika arbetsformer. Många lärare uttrycker också att förtroendet och stödet från sina kollegor gör att de tillsammans lyckas med att få eleverna att känna trivsel på skolan.

Bedömning: Verksamheten präglas av ett mycket gott förhållningssätt mellan lärare och elever. Detta visar sig i lärarnas respektfulla bemötande av eleverna. Lärarna tror på elevernas förmågor och ger positiv uppmuntran i det dagliga arbetet på skolan.

Eleverna ges möjlighet att utveckla sin kreativitet och sin språk- och kommunikationsförmåga. (Kunskaper)

Beskrivning: Karaktärsämnen på skolan ger eleverna möjlighet att utveckla sina kreativa förmågor. Lärare ger elever uppgifter som uppmuntrar deras förmåga till kreativitet och skapande.

Elever hävdar att de valde Designgymnasiet för att skolan erbjöd program som hade kurser som lät inspirerande för att utveckla förmågor som gynnar deras tänkta yrkesval. Vi ser att eleverna arbetar för att färdigställa sina alster inför Design Day och att lärarna går runt och ger konstruktiv feedback på elevernas arbeten. Vi hör också att eleverna uppmuntras av varandras omdömen.

Under gymnasiegemensamma ämnen ser vi exempel på hur lärare använder olika metoder för att stimulera eleverna i olika kommunikationssituationer.

Bedömning: Eleverna som har valt programmen på Designgymnasiet har stor möjlighet att få den utbildning de förväntar sig. Lärarna är mycket kunniga i sina ämnen och utmanar eleverna dagligen att nå längre i utveckling av i sina förmågor. Vi ser flera exempel på hur lärare skickligt utmanar och förstärker elevernas kreativitet och kommunikativa förmåga.

Ledning av den pedagogiska verksamheten (Styrning och ledning)

Beskrivning: Skolan är liten till antalet elever och personal. Rektor har god kunskap om den pedagogiska verksamheten då rektor tidigare undervisat på skolan och innehaft tjänsten som biträdande rektor. De lärare och elever som vi intervjuar beskriver på olika sätt rektors ambition att i samverkan utveckla skolan. Rektor ansvarar för det systematiska kvalitetsarbetet för att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra skolförfattningar. Arbetet sker i samverkan med personal och elever. Där det finns brister i verksamheten ser rektor till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Bedömning: Ledningen av verksamheten håller en god kvalitet. Rektors strävan att utveckla verksamheten tillsammans med medarbetarna resulterar i goda lösningar. Det finns ett genuint intresse att sträva mot att nå målen i kvalitetsarbetet. Rektors pedagogiska ledarskap håller en god kvalitet.

Utvecklingsområden

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning (Bedömning och betyg)

Beskrivning: Avsaknaden av formella forum för lärares samarbete kring planering, bedömning och betygsättning riskerar att skapa brister i kvaliteten. Detta i kombination med att skolan i stort saknar parallellklasser i de olika ämnena gör att lärare saknar en naturlig partner för bedömning av elevernas arbeten i samma kurs. Lärare beskriver olika lösningar på problem med att skapa en rättssäker bedömning.

Några av lärarna upplever att det behövs utbildning i hur de ska använda sig av SchoolSoft för att ha en löpande kommunikation med elever och vårdnadshavare kring elevernas kunskapsutveckling.

Bedömning: Lärares förhållningssätt för hur undervisningsprocesser kan drivas på skolan skiljer sig åt. Avsaknaden av samsyn kring lärares metoder för likvärdiga, allsidiga planeringar och bedömningar skapar i sammanhanget en mindre god kvalitet.

Lärarna har ett gott informellt samarbete men vi ser att i takt med att skolan växer behövs det systematiska arbetet för likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning utvecklas.

Inflytande över verksamheten (ansvar och inflytande för elever)

Beskrivning: Vi hör av rektor, lärare och elever att eleverna systematiskt utvärderar undervisningen i de olika klasserna och ämnena. Elever och lärare berättar att eleverna inte har något direkt inflytande på kursplaneringen. Vi ser i några ämnen att eleverna ges möjlighet att välja i vilken ordning olika uppgifter ska lösas.

Bedömning: På skolan saknas strategier och metoder kring hur elevernas förmåga till ansvar för sitt eget lärande ska utvecklas. Elevernas möjligheter att delta i planering och utvärdering av undervisningen förekommer i liten utsträckning.

Samverkan och övergångar inom verksamheten (Styrning och ledning)

Beskrivning: Rektor nämner att samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna är ett utvecklingsområde för skolan. Även lärare vi talar med tycker att det skulle vara givande men att resurser i form av extra tid saknas. Rektor beskriver att ett samarbete mellan ett teoretiskt ämne och ett programgemensamt kring hållbar utveckling tidigare har skett.

Bedömning: Vi bedömer att det inte finns någon systematisk och etablerad samverkan mellan de praktiska och teoretiska ämnena. Avsaknaden gör att eleverna ges möjlighet att skapa helhetsbilder i sina arbetsprocesser.

Jämförelse med tidigare rapport ej aktuellt, senaste rapport är från 2009.

Kommentar från skolans ledning till observationsrapporten

Skolans arbete med observationsrapporten

Ledningen har studerat och jämfört resultaten med andra interna utvärderingar samt vad som kommit fram i mötesforum och drar slutsatsen att observationen i stort stämmer överens med den analys som tidigare gjorts. Då den nya ledningen började tre månader innan observationen så känns det mycket bra att vi ser lika på skolans styrkor och utmaningar.

Vi diskuterade resultaten i personalgruppen (små grupper om fyra) vid terminsslut utifrån frågeställningarna: känner vi igen oss? Vad tycker vi är värt att lyfta fram? Vad behöver vi utveckla? Hur ska vi behålla och utveckla det som fungerar bra?

Även personalgruppen kände igen sig i beskrivningen i stora drag - både det som lyfts fram som styrkor och förbättringsområden och våga visa gav ett slags bekräftelse "utifrån" att vi arbetar med "rätt" saker och att en mycket viktig del i skolan finns på plats: kunniga lärare, trygghet och trivsel.

Med elever och föräldrar kommer resultaten att tas upp i olika fora under hösten och föranleda konkreta aktiviteter som tar avstamp i områden som vi ser behöver bearbetas.

Kommentar till observationens resultat

Som skrivet ovan så håller vi med det som framkommer i rapporten.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Många av resultaten där förbättring behövs korresponderar väl med förändringsarbeten som redan är inplanerade på kort och lång sikt och finns också som fokusområden i verksamhetsplanen utifrån tidigare utvärderingar och uppföljningar.

Sambedömning har skett och ska utvecklas ytterligare, Det kommer att vara ett tydligt fokus på rättssäker bedömning och ett enhetligt sätt att ge formativ feedback under hela läsåret.

Resultaten kring bedömning och Schoolsoft korresponderar med resultaten i elevenkäterna. Där finns en stor förbättringspotential. Vi ser att det har varit ett bekymmer att kollegiet inte samma sätt att använda Schoolsoft samtidigt som stora förändringar har skett i systemet över sommaren 2016/2017 och gjort det ännu spretigare. Nu kommer vi också att göra en stor satsning på Google Classroom i samband med nystarten också dra upp tydliga riktlinjer

för hur bedömning och återkoppling skall ske. En miniminivå som alla elever kan kräva och känna igen skall vara tydligt kommunicerad i alla led.

Eleverna är trygga och trivs på skolan men vi har tagit fasta på att vi behöver jobba mer med vi-känslan. Vad har vi tappat en del av det när antalet elever på skolan har ökat i snabb takt de senaste tre åren. Vad behöver återupptas/förnyas? Aktiviteter? Där kommer vi exempelvis återgå till fler gemensamma dagar vid uppstart för att lägga en grund för att öka trivseln. Då kommer eleverna få större möjlighet att lära känna varandra.

*Nacka, 2018 08 14
Hanna Levin Rektor
Designgymnasiet Sickla*

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på <http://www.danderyd.se/vagavisa>

(2017-08-24)

2018-04-17

VÅGA VISA